

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ

Η προχρυσινή παράσταση του Οιδίποδα δεν ήταν μόνο προσπάθεια, ήταν απόλυτη καλλιτεχνική επιτυχία. Μια επιτυχία που δεν οφείλεται μόνο στο παίξιμο των ηθοποιών αλλά και στο «άνεθασμα», αισθητικό στο σύνολο και σε κάθε λεπτομέρεια. Το «Ελληνικό Θέατρο» στην πρώτη του εμφάνιση έπραματοποίησε ό,τι ποτέ ακόμα δεν είχε καν σκεφθεί κανένα άλλο αθηναϊκό θέατρο. Ο Οιδίποδας Τύραννος μ' όλη την υπέροχη δραματική του πνοή, μ' όλη τη σχεδόν ανυπέροχλη του τραγική ειρωνεία, δε μπορεί πια να συγκινήσει. Ίσως γιατί καθένας γνωρίζει πάρα πολύ τα δεινοπαθήματα του Οιδίποδα, ίσως γιατί είναι πάρα πολύ ξένα στη δική μας ζωή. Πρέπει να ενδιαφέρει το παρουσιασμό του, πρέπει να άρσει σαν αρχαίο ανάγλυφο, σαν πλαστική μουσική. Ο κ. Πολίτης βαθιά μελέτησε τη νεότερη τέχνη της σκηνοθεσίας και ιδιαίτερα τη γερμανική που επιζητεί τον αισθητικό ρεαλισμό, μια άρμονική λιτότητα. Κατώφλωσε να παρουσιάσει τον Οιδίποδα Τύρανο πρωτότυπα κι' ώραία, να παρουσιάσει μια παράσταση όχι μόνον εξαιρετική για το αθηναϊκό θέατρο αλλά κι' αντίξια κάθε ξένου.

Διασκεύασε τη σκηνή όμοια με την αρχαία. Οι χρωματισμοί άπλοι και θαμποί, όλοι ήταν σύμφωνα διαλεγμένοι, κάθε κίνηση μελετημένη και ρυθμική. Ήταν αριστουργηματική ή εικόνα της εισόδου του λαού, αριστουργηματική και η στάση των κοριτσιών που κλαίνε πεσμένες στους Βωμούς, άκουμπισμένες στους τοίχους του παλατιού, όταν μαθαίνουν τη φρίκη που συντελέστηκε. Τα χορικά άπαγγελμένα απ' όλο το χορό μαζί, ά δεν άκούονταν πολύ καθαρά, έδιναν όμως έντατική την έντύπωση του μεγαλείου, του υπερκόσμιου, της ψυχής που βλέπει και σκέπτεται, που συμβόλιζε ό χορός για τους αρχαίους.

Ο κ. Βεάκης έπαιξε τον Οιδίποδα πολύ νεωτεριστικά. Όχι με άρκετη υπεράνθρωπη κι' άγρια δύναμη, όχι συγκλονιστικά. Τόν έδειξε σαν έναν άνωτερο σύγχρονο άνθρωπο, κι' ίσως να μην πρέπει μια που ό χαρακτήρας και τα δυστυχήματα του Οιδίποδα δεν είναι καθόλου σύγχρονα. Σύμφωνα όμως με τη δική του αντίληψη έπαιξε τέλεια, όπως πάντοτε. Ο κ. Γαβριηλίδης, Έξάγγελος, πολύ ώραϊος, κλασικά ώραϊος, σκόρπισε ρίγη με την τραγική του αφήγηση. Ο κ. Μουστάκας, Τειρεσίας, και Σάββας, γεροδοσκός, επικύρωσαν με το παίξιμό τους τη δυνατή έντύπωση της εμφάνισής τους. Η κ. Έφη Άγρα (Ίοκάστη) και ό κ. Κόκκος (Κρέοντας) ήταν τα μόνα άσχημα σημεία.

Η μετάφραση που κι' αυτή τη δημιουργήσει ό κ. Πολίτης μένοντας σύγχρονα έντελώς πιστός στο κείμενο, άντηχοΐσε σαν τραγούδι και πλαστικά ζωγράφισε.

Το «Ελληνικό Θέατρο» πρέπει να ζήσει! Πρέπει να μπορέσει να δώσει πολλές τέτοιες εξαιρετικές καλλιτεχνικές ήδονές. Από το αθηναϊκό κοινό δε ζητάμε πια να υποστηρίξει μια προσπάθεια, αλλά να νιώσει μια δημοφιλία. Και θα ήταν άπελπιστικό για τη διαγνωστικότητα του ά δεν ένωθε την δημοφιλία που του

έδωσε και του υπόσχεται το «Ελληνικό Θέατρο», ά δεν αισθάνονταν πως τις μεγαλειότερες, τις πιο άγνες και τις πιο βέβαιες χαρές της Ζωής τις χαρίζει ή Τέχνη.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Ο «ΝΟΥΜΑΣ» Κ' ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΙ

Πειραιάς 15/5/19

Φίλε «Νουμά»

Σε περασμένο φύλλο σου έγραψες πως ό «Νουμάς» δεν έγινε δεκτός στη λέσχη των υπαλλήλων της Έθνικής Τραπέζης και στο προτελευταίο σου, κάποιος σου γράφει πως «εμαθε» πως άπαγορεύτηκε σε «κάποια λέσχη» το διάβασμα του «Νουμά». Λάθος, αν ένοιη κι αυτός τη δική μας λέσχη. Ρώτησα και τον επιμελητή του Άναγνωστηρίου της λέσχης του Συλλόγου μας (αν κι ήταν περιττό δεβαιώσου) και βεβαιώθηκα πως οι πληροφορίες σου είνε ανακριβείς. Ούτε ποτέ «δεν έγινε δεκτός», ούτε «άπαγορεύτηκε το διάβασμα» του «Νουμά». Στο μήνυσε κιόλας για να το ξέρης. Ούτε έπρεπε να πιστένης πως σε κύκλο πούγεις και συντρομητές και συνεργάτες ήταν δυνατό να γίνει τέτοιο πράμα. Αν και ή διβλιοθήκη μας δεν είναι φιλολογική, έχει στο φιλολογικό της τμήμα όλα τα βιβλία του Παλαμά και του Ψυχάρη (όσα δεν έχουν εξαντληθί) και θα νάξής πολλή Ίσως ώρα, αν θελήσης να μας επισκεφτής, για να βρής φιλολογικό βιβλίε γραμμένο όχι στη δημοτική.

Λικός σου

ΑΡ. ΒΕΚΙΑΡΕΛΗΣ

Συνεργάτης σου και συνδρομητής σου και υπάλληλος της Έθνικής Τραπέζης

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Κόριε Διενθιντά,

Στον άγώνα, τον δικό σας, κι όλων των άλλων μαζί, για τη διάδοση της δημοτικής γλώσσας, βλέπω νάχετε δώσει μια ώρισημένη καιείθνηση, νομιζοντας πως μόνο απ' αυτή θέλει βγει το ποδομένο αποτέλεσμα, ή νίκη της δημοτικής γλώσσας.

Όλοι σας, μ' όλη σας τη δύναμη, πασχίζετε να μάθετε τη δημοτική μέσα στο σχολείο, για να πλάσετε μ' αυτή την πνευματική και ήθική ανάπτυξη των παιδιών, μα, στην προσπάθειά σας αυτή, ξεχνάτε ένα άλλο μεγάλο θεοίο, που θα γανερωθί στα ίδια παιδιά τα ποιούμενα με της δημοτικής γλώσσας τα νάματα, διαν γινούνε είκοσι χρονών και τραβήξουν ο' αυτό για να το... υπηρετήσουν.

Το θεοίο αυτό, τον Στρατό, τον ξεχάσατε, ή νομίζετε πως κι αυτός δεν είναι ένα μεγάλο, πολύ μεγάλο σχολείο που πλάθει ψυχές σύμφωνα με τα μέσα που θα μεταχειριστή;

Λημονάτε πως στον Στρατό θροίκονται Κινέζικα λεξικά και χρησιμοποιούνται απ' όλους τους στρατιωτικούς, και' ανάγκη, για να διδάξουν τον νεοσύλλητο την νέα του γλώσσα;

Λημονάτε την γλώσσα που μεταχειρίζονται στην

θεωρία τους όλοι σχεδόν οι στρατιωτικοί για να διδάξουν στον αγράμματο φαντάρο τα νέα του καθήκοντα, που ό δύστυχος μόλις τάκουει από το σιόμα τάνώτερον του, ρωτάει τον εαυτόν του, αν βρίσκεται στην Ελλάδα ή στην Κίνα, αν ακούη της μάνας του τη γλώσσα, ή τον μαθαίνουν Κινέζικα;...

Στό Στρατό, στο μεγάλο αυτό σχολείο στρέψετε όλοι την προσοχή σας και προσπαθήστε με κάθε τρόπο να πεταχτούν απ' αυτόν τα Μιστριώτικα λεξικά και νάστε βέβαιον πως ό αγώνας που έχετε αναλάβει τόσο καιρό τώρα θα στεφανωθεί με της νίκης τό στεφάνι.

Με βαθειά έχτιμηση

ΠΕΤΡ. ΣΑΓΓΟΣ

* * *

ΣΧΟΛΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἀγαπητέ μου «Νουμά»,

Τώρα που πλησιάζει τό τέλος τοῦ σχολικοῦ χρόνου και σέ λίγο θάχουμε τήν σχολική γιορτή στα δημοτικά σχολεία, σκέφτηκα κάτι τι που καλό θάτανε να τό σκέφτονταν κ' εκείνοι που λέγονται αμόδιον. Νά, τί τρέχει: όλοι ξέρομε πως οι εξετάσεις σκοπό έχουνε να δείχνουν τα παιδιά στους γονείς τους, σε αδέρφια τους και στον άλλο κόσμο τήν πρόοδο που'καναν σ' όλο τό χρόνο και πως αυτό τό κάνουν με τραγούδια, απαγγελίες και διαλόγους. Τί θα λέγατε λοιπόν διαν θάκούγατε από ένα παιδάκι έννια χρονών ναπαγγέλλη κάτι τι τέτοιο, που θα ειπωθή φεύ! σ' ένα σχολείο εδώ:

«Εκ των άμμων τής Λιβύης εις τούς πάγους τοῦ βορρά τό όνομά σου φέρει ή φήμη και ή δόξα σου περᾶ Σὺ διδάσκαλος τοῦ κόσμου, σὺ τής γῆς ὅλης τροφός, σὺ πύξιν τής διανοίας σὺ τοῦ πνεύματος τό φῶς.
Ἄν σέ λησμονεῖ άγνώμων άσθενεῖ ό ισχυρός, είναι Νέμεοις και δίκη, είναι πλάστης τιμωρός.

Χωρίς άλλο θα σταυροκοπιόσαστε και θα λέγατε: μή χειρότερα! αρχαία ελληνικά στο δημοτικό που δι'οχυρίζονται πως μόνο ή δημοτική διδάσκειται!

Λοιπόν δεν νομίζετε πως θάτανε πολύ καλό και λογικό να διάλεγαν τα πιο δημοφιλη και τα πιο κατάλληλα για τό σχολείο τραγούδια των σημερινών μας μεγάλων δημοτικιστών ηρωιτών, να τα τύπωναν σε βιβλίο και να τα στείλναν δωρεάν σε όλα τα σχολεία τοῦ κράτους για να χρησιμοποιουν για τις εξετάσεις των παιδιών!

Με τήν ελπίδα πως τοῦ χρόνου τουλάχιστο θάχουμε αυτή τήν ευτυχία, νακούσωμε δηλαδή τα γυμνά τής γλώσσας μας τραγούδια από τα μικρά χειλάκια των παιδιών μας.

Μέκω δική σου
Graziella

Σύρα 20 τοῦ Μάη 1919

ΣΗΜ. τοῦ «Νουμά». Ἄς ελπίσωμε πως θα πι-
τύχει ό διαγωνισμός μας κ' εἶται τοῦ χρόνου θάχουμε
τά κατάλληλα τραγούδια για τα παιδιά.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Μιά δασκάλα. Σύρα. Το γράμμα σου τό στείλαμε στη Γρασιέλλα. Χτυπᾶς τήν άγνομία της μά και τοῦ λόγου σου δεν υπογράφεις κ' εἶται δεν έχουν καμιά σημασία τα δα της ψέψεις, που δεν είναι δα και λόγια που ταυρίζουνε σε μια μικρά δασκάλα. — κ. Δρόσο Ἄλως. Είναι χωρίς άκομή. Χρηιάζεται δουλιά και δουλιά και μη τή βαρεθείς. — κ. Δῶρο Ν. Πενταῖ. Ν' ακολουθήσεις τή συμβουλή τοῦ Νίκου και να γυεις σκληρᾶ στον εαυτό σου. Ἀκόμα και να μην τοίξεις.

Τα δόντια σου στο κάθε τί
που στέκεται μπροστά σου

γιατι γλήγορα θα μείνεις φαφούτης. — κ. Β. Οι στίχοι και οι
μα μπορούνε να γίνουν και καλύτεροι Σαναδούληψε τα, και
μάλιστα τό β, και στείλ τα να τα δημοσιεύσωμε.—κ. Γέρο.
Οι στίχοι σου για τους «Νέους» δεν είναι και τόσο περιήρημοι,
μπορούνε όμως να δημοσιευτούν σ' αυτή εδώ τή στήλη:

Φορούνε κολλάρα
και κάτασπρες γκέτες
και ελχνοι--τρομάρα!
με στίχους ροκέτες.
Σε τέτια μιτ φάρα
χρηιάζοντ' ήγέτες
με δίχως κολλάρα
και κάτασπρες γκέτες

Τί εἶδους πάλη ή γέτες των νέων θάναυ αὐτοί, δεν ήμπορέ-
σαμε να τό γιάσωμε. — κ. Β. Μ. Ἀποίμαστε που δεν μπο-
ρούμε να σου πώμε πως έχεις δίκαιο. Ἀγομφυχιά χχι' πῶσο
σοσόνό δέσιμο, από άνάγκη άνώτερο, τής γλώσσας.—κ. Θανά-
Π. Ἄν είναι και τόσο καιά. Ἀγότερα ίσως γράφεις καλ-
τερα. κ. κ. Γ. Μαν. Χανιά και Γ. Θεοδ. Λάρισα. Το φύλλο
σας στέλνεται Με τήν περιπέτεια τής φυλακῆς, εἶχαν παρη-
πέσει τα γράμματά σας, μα βρεθήκαμε τή διευθύνση που ζη-
τάει ό κ. Γ. Μαν. δεν τήν ξέρομε. κ. Μ. Παν. Μεγαλό-
πολη. Σ' ευχαριστούμε για τα καλά σου λόγια. Το φύλλο σὸ
στάληκε.—κ. Ν. Βρ. Ἡ στήλη τής «Σένης Φιλολογία»
γράφεται τις περισσότερες φορές από τον άρχιωννάχη τοῦ
«Νουμά» Κ. Καρθάο. Τα καλά λόγια που μας γράφεις για τή στήλη
αὐτή, κ' άκούμε ψυγικά απ' όλους και αυτό είναι ευχάριστο.—κ. Χ.
Strich. Τώρα μάλιστα. Κάτι παραπάνω από καλό. Θα δημοσιευτεί
στο ερχόμενο. Μολ. Γιάννενα. Τα μεταφρασμένα σου δε μας
άρέσουν πολύ. Ἡ έννοια τοῦ «Wenn du dich selber
machst zum Knecht» δεν άποδίδεται. Το μικρολογώ δεν
έχει στη γλώσσα τή σημασία: sie sagen, dass nichts an dir ist.
Τό «Μοίρασμα τής Γῆς» έχει μεταφραστεί. Το «Μήλο ή Ζωή...» δεν
είναι πολύ τεχνικά δουλεμένο. Αυτό τό είδος τα ποιήματα με στοχα-
σμούς είναι πολύ δύσκολα. Δοκίμασε στην άρχή τίποτα πιο άπλῆς
ιδέας.—κ. Χρ. Σουλ. Πράγματα. Μια κ' έγινε ή άρχή ή καλή, δια
αγα ογα θα γίνουν. Βέβαια πως πρόπει να μεταφραστούν, και
από τα πρώτα μάλιστα, κλασικά ιστορικά έργα.—κ. Στ. Σπ.
Πειραιά. Χρηιάζεται περισσότερο δουλέμα, γιατί ό έλεύθερος
στίχος δα εύκολος φαίνεται τόσο δύσκολα πετυχαίνει. Σανα-
δούληψε το και στείλ το μας.—κ. Π. Σαγ. Θα δημοσιευτεί.
—κ. Ν. Ὁθ. Γιαβ. Τυπώθηκε στο «Νουμά» τοῦ 1906. Βγή-
κε και σε ξεχωριστό βιβλίο — κ. Ν. Δέσ. Στείλε μας άλλα
καλύτερα.—κ. Μ. Κελ. Θα δημοσιευτεί άργότερα.—κ. Γ. Ἄρπ.
Θα δημοσιευτεί στο ερχόμενο — κ. Λέαντρο. Καλοί οι στίχοι,
δοκίμα καλοί. Δοκίμασε και σ' άλλα θέματα. κ. Γιάννη Κοσμ.
Θάν τό δημοσιεύσαμε αν εἶλεπαν τα όνόματα, γιατί μερικὸ από
εκείνους που άνάφερε ό κ. Κοκτογιάννης ως γίγοντες, είναι κατά
τήν γνώμη μας νάνοι στη σκέψη και στο φιλολογικό χαρακτήρα.
κ. Β. Γ. Βαλ Ὁ Μυσοε εἶνε πολύ λεπτός και με τό πα-
ραμικρό χαλά ή άμορφία του, αν τό δύστυχο τό Χάινε που
τόσο άδικημένος είναι στον τόπο μας. Στείλε μας καμιά άλλη
άδημοσιευτῆ ή και κανένα πρωτότυπο.—Στρατ. Σέρρες.. Εὐχα-
ριστούμε για τό γράμμα σου. Κάνουμε ό,τι μπορούμε.—κ. Παν.
Στείλε μας τίποτα πιο φρέσκα και με πιο δουλεμένους στίχους.
—κ. Τ. Χριστ. Ἀνευχᾶς δε βρίζεις τήν έκφραση άκόμα.
Ἄρχισε με άπλούστερα. Μᾶς άρεσαν οι δυο στίχοι:

Ἀγάπη μου σγαλινή... Ἄστρο βασιλευμένο
Κι' άγάπη μου μελλούμενη... Ἄστρο που
[άρχεις να βγεις.

Πρόσθετε λίγο περισσότερο και στο τεχνικό μέρος. Ἀπόφευγε
τις χασμαδικές.

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΔΥΟ ΚΟΥΤΩΝ

Η ΙΔΕΑ ΤΟΥ ΡΟΥΧΟΥ

— Ακόμα με τὰ χειμωνιάτικα ;
 — Ακόμα κι' ακόμα ! Θα περάσω, μού φαίνεται, όλο μου τὸ καλοκαίρι.
 — Σὲ λυπάμαι, καϊμένε. Αὐτοὶ οἱ ραφτάδες θέλουν κορέμασμα.
 — Ἐξ ἔναντίας, φίλε μου. Τοὺς πρέπει ἀνδριάντες.
 — Ἀστειεύεσαι ;
 — Καθόλου ! Αὐτοὶ μᾶς ἔμαθαν ἕνα πράμα, ποὺ τὸ ξέρανε ὡς τώρα ὅλα τὰ ζῶα κ.' ὅλοι οἱ χωριάτες. Καὶ μοναχὰ ἐμεῖς οἱ πολιτισμένοι δὲν τὸ ξέραμε.
 — Σὺν τί δηλαδή ;
 — Ὅτι τὸ καλοκαιρινὸ ρούχο εἶναι μιὰ ιδέα. Τὰ ζῶα, καθὼς ξέρεις, δὲν ἔχουν καλοκαιρινὰ καὶ χειμωνιάτικα. Ὅλο τὸν χρόνο φορᾶνε τὰ ἴδια ρούχα. Κι' ἂν βλέπης τώρα στὸν κάμπο μερικὲς προβατίνες κουρεμένες, δὲν ἔχουνε κουρευτεῖ μονάχες τους. Τὶς ἔχουνε κουρέψει οἱ ἀνθρώποι, γιὰ νὰ τοὺς κλέψουν τὸ μαλλὶ τους. Θὰ ξέρης ἀκόμα πολὺ καλά, πὼς οἱ χωριάτες κ' οἱ βοσκοὶ φορᾶνε, μέσα στὸ λιοπύρι τοῦ καλοκαιριοῦ, τὴν ἴδια μαλλιαρὴ κάππα, ποὺ φορᾶνε καὶ μέσα στὰ χιόνια τοῦ Γενάρη.
 — Δὲν καψόνουν ;
 — Ποῦ νὰ καψόνουν ; Δροσιζονται.
 — Πῶς γίνεται αὐτό ;
 — Ἐνας δάσκαλος μού τὸ ξήγησε μιὰ φορά. Τὸ χοντρό τὸ ρούχο λέει μᾶς ζεσταίνει, τὸ χειμῶνα, γιατί κρατᾷ μέσα μας τὴ ζέστη τοῦ κορμοῦ. Δὲν τὴν ἀφίνει νὰ φύγῃ. Τὸ ἴδιο ρούχο, τὸ καλοκαίρι, μᾶς δροσιζει, γιατί δὲν ἀφίνει τὴ λαύρα, ποὺ μᾶς τριγυρίζει νὰ χωθῇ μέσα μας. Αὐτὸ εἶναι ὄλο. Ἐνας νόμος φυσικὸς δηλαδή, ὅπως λέει ὁ δάσκαλος.
 — Καὶ ποῦ τὸν μάθανε οἱ χωριάτες ;
 — Ἐκεῖ ποὺ τὸν μάθανε κ' οἱ προβατίνες. Στὸ βιβλίον, ποὺ δὲ λέει ποτὲ ψέμματα. Ὅλα τ' ἄλλα βιβλία λένε ψέμματα. Ἄλλο πολλὰ κι' ἄλλο λίγα.
 — Τοῦ λόγου σου τί λές ;
 — Δὲ μὲ βλέπεις ; Δροσολογιέμαι ! Ὁ ἥλιος μού χτυπάει τὴ ράχη μου καὶ γυρεύει νὰ μού φτάσῃ ὡς τὸ κόκκαλο. Ποῦ νὰ περάσῃ ὁμως ; Ἐμὰι ταμπουρωμένους δυνατά. Τὰ βέλη τοῦ Λοξία σπάζουν ὅλα ἀπάνω στὴν κάππα μου. Ἐσὺ ὁμως δυστυχισμένη, μετὰ τὰ καλοκαιρινὰ σου...
 — Ψήνομαι.
 — Τὸ βλέπω. Καὶ τὰ ψηστικά ἀκριβοπληρωμένα.
 — Τί νὰ γίνῃ ! Μιὰ ιδέα, βλέπεις, εἶναι καὶ τὸ ρούχο.
 — Ὅλα τὰ πράγματα εἶναι μιὰ ιδέα. Δὲν μού λές, ἀλήθεια ; Ἐννοεῖς νὰ περάσῃς ὄλο σου τὸ καλοκαίρι μετὰ τὸν τρόπον αὐτό ;

— Κι' αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλο κι' ὅλα τὰ καλοκαίρια. Θὰ παραθερίσω στὴν καλύτερὴ ἔξοχὴ τοῦ κόσμου.

— Σὲ ποιά ἔξοχὴ ;

— Μέσα στὰ χειμωνιάτικα μου... Μὰ ποῖος εἶναι αὐτός, ποὺ ἔρχεται ἀγριεμένος κατεπάνω μας ; Μήπως εἶναι ὁ ράφτης σου ; Τοῦ χρωστᾷς ;

— Ὅχι, ἀδερφέ ! Δὲν τὸν βλέπεις ; Εἶναι κλητήρος ἀπὸ τὸ Δρομοκαίτειο. Μθὺ φαίνεται πὼς ἔρχεται νὰ σὲ πάρῃ στὴν ἔξοχὴ του. Νὰ τον ! Σοῦ κάνει νόημα νὰ ζυγώσῃς.

— Καὶ ὁμως τὸ ρούχο εἶναι μιὰ ιδέα.

— Μιὰ ιδέα, μὰ κ' ἕνας ράφτης. Ὅταν ἡ ιδέα τὰ μπλέξῃ μετὰ τὸν ράφτη καὶ τύχῃ νάχουνε σφίξῃ κ' οἱ ζέστες, τότε μπαίνει στὴ μέση τὸ Φρενοκομεῖο. Ἐτοιμάσου λοιπόν, φίλε μου, γιὰ τὴν ἔξοχὴ σου.

— Κατάλαβα ! Οἱ ραφτάδες κάνανε συννομοσία μετὰ τὸ Δρομοκαίτειο.

— Καὶ ποῦ νὰ σφίξουν ἀκόμα οἱ ζέστες !

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Γαλλία

— Πέντε πολὺ ὁμοῖα μικρὰ ποιήματα δημοσιεύει ὁ Guy - Charles Gros στὸ τεῦχος τῆς 1ης τοῦ Μᾶη, τοῦ «*Mercur de France*», καὶ θὰ θέλαμε νὰ τὰ διδάξω καμπόσοι καμπόσοι γιὰ νὰ δοῦνε πὼς μπορεῖ ἕνας ποιητὴς νὰναι μωδέρνος, πρωτότυπος, βαθὺς κὶ ὠραῖος, δίχως κακοραμμένα παραδοξολογήματα, ἄσχημα τραυλισματα, συνταχτικά μπερδέματα, καὶ πολυλογίες, καὶ δίχως—ὀδηγητές. Θὰ μᾶς ἀπαντήσῃνε βέβαια πὼς ὁ Gros δὲν εἶναι μεγάλος. Ἄ, βέβαια καλὸ εἶναι νὰναι κανεὶς μεγάλος, ὁμως διὰ κανεὶς δὲν εἶναι μεγάλος, καλὸ εἶναι νὰναι καὶ δευτερότερος.

Δὲν ἀπέχομε στὸν πειρασμὸ καὶ βάζουμε ἐδῶ τις δυὸ τελευταῖες στροφές τοῦ ποιήματος ποὺ ἐπιγράφεται «*Des siecles ont passé...*»

Tout tombe sans repit dans des gouffres avides.
 Recueille-toi, mon coeur, et pèse ce néant ;
 tes pauvres battement son vains dans le temps vide,
 vains comme la poussière et vains comme le vent !

Accepte et te résigne. Il n' est point de remède.
 Bien mieux que de te plaindre, envie le saint repos
 de peuples disparus, des Perses et des Mèdes
 un peu plus tôt venus et morts un peu plus tôt.

Φανταζόμαστε τὸ θεῖο χαμόγελο τῆς ὑπεροχῆς τῶν καμπόσων καμπόσων, διὰν διαβάσουν καὶ ἂν διαβάσουν τοὺς στίχους τοῦ Γάλλου ποιητῆ. Ὅμως ἐμεῖς γιὰ νὰ τοὺς δώσουμε τὴν εὐχαρίστηση νὰ μειρῆσουν τὴν ὑπεροχὴν τους ἀκόμα καλύτερα, ἀντιγράφουμε

καὶ τοὺς παρακάτω στίχους ἀπὸ ἄλλο ποίημα, ἀκόμα πὶν ἀπλοῖ κδ:

As-tu dans le monde
un ami profond
qui comprend ton cœur
et qui t'aide à vivre
selon tes raisons ?

Entre tant de villes
et tant de demeures,
as-tu trouvé, frère,
la bon ne maison
où le soir est clair
douce la lumière
et fraîche la bière
en chaque saison ? ...

Ἄγγλῳ.—«Τὰ καινούργια ποιήματα τοῦ Κίπ-
λινγκ». Εἶναι τώρα δεκάξη χρόνια ἀπὸ τότε πὸν ὁ
Rudyard Kipling ἔδωσε τὸν τελευταῖο τόμο ἀπὸ
ποιήματά του : «Τὰ Πέντε Ἔθνη», καὶ τὰ μετὰξὺ
χρόνια ἄφησαν φανερά τὰ σημάδια τοὺς ἀπάνω του.
Ἐθνικὰ καὶ κρατικά ζητήματα ἐπηρέασαν πολὺ τὴ
σκέψη του καὶ τὴν καρδιά του. Τὰ καινούργια ποιή-
ματα πὸν δῆξαν φέτος μὲ τὸν τίτλο «Τὰ μετὰξὺ
χρόνων», κάνουν τοὺς συμπατριῶτες του νὰ νοσιλ-
γοῦνε τὸν πλατὺ καὶ μεγαλοστόχαστο ἀνθρωπισμὸν, τὴ
σηριγιλή καὶ γοργὴ εὐθύμια τοῦ ἄλλοινοῦ Κίπλινγκ
πὸν τοὺς συγκινοῦσε καὶ κέρδιζε τὶς καρδιὰς τους.
Ἴσως εἶναι εἶτοι φτιαγμένον ἀπὸ τὴ φύση, διὰν ὁ ἄν-
θρωπος γεννᾷται, νὰ γίνεται δογματικὸς, φαιρασι-
τικὸς ἀπὸ τὸν γνῶμη—μὴ πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ
κατάσταση τέλεια ἀκατάλληλη γιὰ τὴν ποιητικὴν σύλ-
ληψιν. Βέβαια, ξαναβρίσκει κανεὶς οὐ πολλὰ ἀπὸ τὰ
νέα του ποιήματα τὰ σημάδια τῆς παλιᾶς του εὐρω-
στίας καὶ θέρηης, τὴν ἀμίμητη τέχνη τοῦ νὰ θάζει
τὰ πράγματα σὴ σωστή τους θέση. Εἶναι ὅμως μερικὰ
πὸν ἀπογοητεύουν ἰσο κοινὰ βρίσκονται μὲ κοινό-
τατες στιχογραφίας.

Ὅπως θὰ τὸ περιμένε κανεὶς, τὸ πάθος τοῦ πο-
λέμου ἐμπνέει πολλὰ ἀπὸ τὰ ποιήματά του, σὰν τὸ
«Verdicts» πὸν τελειώνει μὲ τὶς παρακάτω στιχο-
γράφες :

«Εἶναι πᾶρα πολὺ κοντὰ μας καὶ δὲν μποροῦμε νὰ
νιώσουμε πόσο εἶναι μεγάλοι, ὅμως τὰ παιδιά μας
θὰ καταλάβουν πότε καὶ πὸν ἄλλαξε ἡ τύχη μας, καὶ
ἀπὸ ποιωνῶν τὸ χέρι.

«Τὰ παιδιά μας θὰ μειρῶσουν τὴν ἀξία ἐκείνων.
Ἐμεῖς δὲν μποροῦμε παρὰ νὰ εἴμαστε τυφλοὶ... Ὅ-
μως ἔξορουμε πὸς περπατοῦμε ἀπάνω σὲ μὴ ξανα-
γεννημένη γῆ μαζὶ μὲ τοὺς σσιτῆρες τῆς ἀνθρωπό-
τητας.»

— Μ' αἰσθημα, φαντασία καὶ νόστιμο χιῶμορ εἶ-
ναι γραμμένα τὰ καινούργια ποιήματα τοῦ διαλεχτοῦ
Ἰρλανδοῦ ποιητῆ W. B. Yeats πὸν δῆξαν τε-
λευταῖα μὲ τὸν τίτλο «The Wild Swans at Coole».
Ἐνας παθητικὸς τόνος μελαγχολίας γιὰ τὰ νιάτα
πὸν φεύγον, θραίνει ἀπὸ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ, ἕνα αἰ-
σθημα γιὰ τὴ ζωὴ πὸν γλιστρεῖ καὶ πάει. Τέτοιο εἶ-
ναι ἕνα ἀπὸ τὰ ὁμορφότερα μὲ τὸν ἐπωδὸν:

Μὰ ποῖος νὰ τὸλεγε
Πῶς ἡ καρδιά γενᾷ;

Ἐνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ποιητῆ εἶναι ὁ
τρόπος πὸν κοιτᾷ τὸ ἐναντὶ του σὰν ἀπὸ μακριὰ
καὶ μ' ἕνα εἶδος εἰρωνείας

Ἡ Μούσα τοῦ Yeats δὲν εἶναι πολεμική.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ "ΤΥΠΟΣ,"

ζητεῖ ἀντιπροσώπους τῆς εἰς τὰς ἐπαρ-
χίας, ἱκανοὺς ν' ἀναλάβουν τὴν πώλη-
σιν τῶν βιβλίων τῆς καὶ λοιπῶν ἐκδό-
σεῶν τῆς ἐπὶ προμηθεῖα.

Ἀπευθυντέον δι' ἐπιστολῶν :

ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ "ΤΥΠΟΣ,"
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3.
ΑΘΗΝΑΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,"

πουλιέται σ' ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ τὰ
κίοςκια. Ὅσοι θέλουν περασμένα φύλλα
νὰ τὰ ζητοῦν στὰ γραφεῖα τοῦ „ΤΥ-
ΠΟΥ“, Σοφοκλέους 3.

ΕΞΕΔΟΘΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ :

„ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ“

ΜΕ ΠΡΟΛΟΓΟ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΟΡΙΤΗ

σὲ χασιτὶ καλὸ καὶ μὲ χρωματιστὸ ἐξώφυλλο
καὶ πουλιέται δρχ. 3 στὰ Γραφεῖα τῆς Ἐται-
ρείας «ΤΥΠΟΣ» (ὁδὸς Σοφοκλέους 3) καὶ
σ' ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα. Στὶς ἐπαρχίες καὶ
στὸ ἐξωτερικὸ στέλνεται δίχως παραπανιστὸ
ἔξοδο γιὰ ταχυδρομικά.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ μὴ σάλα μεγάλη καὶ ἕνα δω-
μάτιο, ἐπιπλωμένα, ἢ μαζὶ ἢ χωριστὰ, πλησίον τῆς
πλατείας Ὀμονοίας, ὁδὸς Ζήνωνος 1.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ μὴ σάλα εὐρύχωρη, προση-
λιακή, μὲ δυὸ μεγάλα παράθυρα σὸ δρόμο καὶ μὲ
ξεχωριστὴ εἴσοδο, σὲ θέση κεντρική. Πληροφορίες
στὰ γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας «ΤΥΠΟΣ» (ὁδὸς Σο-
φοκλέους 3).